

UAB „MANTINGA GROUP“ ĮMONIŲ GRUPĖS ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. UAB „MANTINGA GROUP“ įmonių grupė (toliau ir - **Grupė**) vykdamas savo veiklą remiasi aukščiausiais etikos, maisto saugos, darbuotojų gerovės ir kokybės standartais, griežtai laikosi nacionalinių ir tarptautinių teisės aktų bei siekia tvarumo principų įgyvendinimo.

2. Šis Etikos kodeksas (toliau ir - **Kodeksas**) yra priimtas siekiant kurti ir stiprinti skaidrius, etiškus ir tvarius santykius su bet kuria šalimi visoje Grupės veiklos grandinėje.

3. Kodeksas yra taikomas visoms Grupės įmonėms tiesiogiai, Grupės įmonėms prisijungiant prie Kodekso remiantis konkrečios įmonės vadovo įsakymu. Kodeksas yra privalomas visiems Grupėje dirbantiems darbuotojams, asmenims, kurie veikia Grupės ar atskiros Grupės įmonės vardu, nepriklausomai nuo jų santykių su Grupe. Remiantis šiuo Kodeksu yra sudarytas Tiekėjų elgesio kodeksas, kuriuo įpareigojama bei siekiama, kad grupės Etikos kodekso principų būtų laikomasi ir visoje tiekimo grandinėje.

II. PAGRINDINĖS GRUPĖS VERTYBĖS

4. Grupė veikia remdamasi šiomis trimis pagrindinėmis vertybėmis - kūrybiškumas, lankstumas, atsakingumas. Išdėstytos vertybės yra neatsiejama šio Kodekso dalis. Kodekse išdėstyti ir aiškinami etiško elgesio principai bei kiti Grupės prioritetai yra paremti būtent šiomis vertybėmis.

5. **Kūrybiškumas** Grupėje suprantamas kaip:

- 5.1. generavimas ir pateikimas idėjų, gerinančių Grupės procesus ir santykius kolektyve;
- 5.2. gebėjimas išsakyti nuomonę, net jei ji nesutampa su kitų nuomone;
- 5.3. išklausymas ir nenuvertinimas išsakytos nestandartinės, kitokios idėjos;
- 5.4. nebijojimas priimti nestandartinių sprendimų, jeigu jie naudingi Grupei.

6. **Lankstumas** Grupėje suprantamas kaip:

- 6.1. prisitaikymas prie skirtingų klientų, kolegų, partnerių, nenusižengiant Grupės vertybėms;
- 6.2. tolerantiško požiūrio ugdymas;
- 6.3. lankstus visų turimų resursų ir galimybių naudojimas;
- 6.4. gebėjimas prisitaikyti prie besikeičiančių aplinkybių;
- 6.5. ieškojimas visoms pusėms priimtinių sprendimų.

7. **Atsakingumas** Grupėje suprantamas kaip:

- 7.1. operatyvus problemų sprendimas, ieškojimas būdų, kad jos nesikartotų (neieškoma „kaltų“);
- 7.2. atsakomybės jausmas už padarytus sprendimus ir/ar veiksmus;
- 7.3. tikslingas informacijos dalinimasis (tinkamu laiku ir su tuo, kam ji aktuali);
- 7.4. prisidėjimas prie gero mikroklimato kūrimo ir pagarbus bendravimas su kolegomis;
- 7.5. laikymasis duoto žodžio ir sutartų sąlygų;

7.6. rūpinimasis aplinkosauga, darbo aplinka ir aplinkiniais, net jeigu tai nėra tiesioginė pareiga.

III. PAGARBA IR LYGIOS TEISĖS

8. Grupė laikosi ir gerbia tarptautiniu mastu pripažintus žmogaus teisių prioritetus ir standartus, todėl Grupės veikloje:

8.1. kuriama pagarba ir lygiomis žmogaus teisėmis grindžiama darbovietė, kur darbuotojas turi vienodas ir sąžiningai suteikiamas darbo sąlygas ar galimybes tobulėti;

8.2. netoleruojama bet kokios formos diskriminacija, įskaitant, bet tuo neapsiribojant, dėl etninės kilmės, lyties, seksualinės orientacijos, šeimyninės ar socialinės padėties, tėvystės ar motinystės, religijos, politinių pažiūrų, pilietybės, neįgalumo, amžiaus ar priklausymo įvairioms sąjungoms ar organizacijoms;

8.3. draudžiama bet kokia smurto ar priekabiavimo forma – patyčios, nepagarba, prievarta, bauginimas, manipuliavimas, fizinis smurtas, ir visi kiti veiksmai, sukuriantys nesaugią, priešišką darbo aplinką, pažeidžiantys psichosocialinę aplinką, žmogaus orumą ar sukeltys pavojų žmogaus sveikatai;

8.4. Grupėje galioja ir yra laikomasi Grupės „Psichologinio smurto/mobingo ir priekabiavimo darbo aplinkoje prevencijos politikos“.

IV. SOCIALINĖS SĄLYGOS

9. Grupė laikosi tarptautiniu mastu pripažintų žmogaus teisių ir kitų galiojančių teisės aktų.

10. Darbuotojų darbo užmokestis, atostoginiai, viršvalandžiai ar paskatinamosios premijos yra skaičiuojami sąžiningai ir išmokami laiku, laikantis visų nacionaliniuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų darbo užmokesčiui.

11. Darbo užmokestis negali būti mažesnis nei minimalus darbo užmokestis, nustatytas nacionaliniais teisės aktais.

12. Išskaita iš darbo užmokesčio kaip drausminė priemonė, kuri nepagrįsta teisiniais reikalavimais, yra netaikoma ir netoleruojama.

13. Vidutinis darbo laikas, taip pat viršvalandžiai ir/ar susitarimai dėl papildomo darbo, negali viršyti nacionaliniuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

14. Viršvalandžiai galimi tik pagal darbuotojo savanorišką valią, be prievartos ar manipuliacijos.

15. Kiekvienas darbuotojas turi teisę į poilsį:

15.1. Grupė skatina darbuotojus per metus atostogauti bent minimalų dienų skaičių, kaip numato nacionalinė teisė – dvi savaitės nepertraukiamo poilsio;

15.2. pertraukos darbo laiku yra planuojamos ir suteikiamos remiantis nacionaline teise. Kiekvienam darbuotojui yra prieinamos poilsio vietos bendrose poilsio erdvėse.

16. Grupė netoleruoja bet kokios formos prievartos:

16.1. darbuotojai renkasi dirbti laisva valia, negali būti manipuluojama bausmėmis sumažinti darbo užmokestį, darbdavys negali manipuluoti asmeniniu darbuotojų turtu ar darbo teikiamomis naudomis, asmeninių, tapatybę įrodančių dokumentų nusišavinimu ar kt.

17. Grupės darbuotojų darbas organizuojamas vadovaujantis „Darbo tvarkos taisyklėmis“.

V. VAIKŲ DARBAS

18. Vaikai negali būti išnaudojami ar dirbti bet kokią darbą, kuris gali turėti neigiamą poveikį jų sveikatai, psichologinei savijautai, ar gali turėti įtakos jų galimybėms į mokslą ir tobulėjimą.

19. Vaikai gali būti įdarbinami Grupės įmonėse tik tais atvejais, kai tai neprieštarauja nacionalinės teisės aktams bei JT Pasaulinio susitarimo Penktajam principui¹.

20. Grupė toleruoja bendradarbiavimą ir savanoriavimą, kai yra siekiama gerų paskatų ir užtikrinama, kad bet kokia veikla neturės neigiamos įtakos vaiko bendrai gerovei, raidai ar išsilavinimui.

VI. VERSLO ETIKA

21. Verslas vykdomas teisėtai ir etiškai, užtikrinant nacionalinių ir tarptautinių įstatymų, taisyklių bei reglamentų laikymąsi.

22. Renkamasi bendradarbiauti su atsakingais partneriais, tiekėjais, kurie laikosi aktualių teisės aktų ir atitinka pagrindinius Grupės keliamus Kodekso reikalavimus.

23. Dovanos priimamos ir teikiamos sąžiningai ir skaidriai:

23.1. draudžiama priimti ar siūlyti vertingų dovanų klientams, potencialiems klientams, verslo partneriams ar kt. suinteresuotoms šalims. Grupei priimtinos (priimti ir teikti) tik komercinės verslo dovanos ir toks verslo svetingumas, kai nėra siekiama Grupės ar trečiųjų šalių palankumo priimti sprendimus ar pan., taip pat jei jos yra teikiamos atvirai bei skaidriai.

24. Grupės darbuotojai įsipareigoja nešališkai, sąžiningai ir tinkamai atlikti darbinės pareigas, nusišalinti nuo sprendimų, galinčių sukelti interesų konfliktą.

VII. KONFIDENCIALUMAS IR DUOMENŲ APSAUGA

25. Siekiant skaidrumo, sąžiningumo ir sėkmingo bendradarbiavimo vykdant Grupės veiklą daug dėmesio skiriama informacijos konfidencialumui. Konfidenciali informacija saugoma tiek Grupės viduje, tiek to paties siekiama bendradarbiaujant su Grupės partneriais.

26. **Grupės darbuotojai** įsipareigoja saugoti konfidencialią Grupės informaciją ir supranta, jog bet kokia informacija apie Grupę, kuri nėra skelbiama viešai, yra konfidenciali.

27. Darbuotojai įsipareigoja saugoti ir ginti Grupės reputaciją - neskleidžiant melagingos informacijos apie veiklą bei informuojant atsakingus asmenis, jei pastebi, jog yra viešinama klaidinga ir/ar konfidenciali informacija apie veiklą, kuri gali pakenkti Grupės reputacijai.

28. Grupės darbuotojai laikosi kitų nustatytų saugumo normų, įvardintų konfidencialumo sutartyse.

¹ JT Pasaulinio susitarimo Penktasis principas - <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles/principle-5>

29. Su **paslaugų/žaliavų tiekėjais** ar kitomis suinteresuotosiomis šalimis, kai yra perduodama Grupės konfidenciali informacija, privaloma pasirašyti konfidencialumo sutartį.

30. Grupė saugo asmens duomenis ir informaciją apie darbuotojus ir naudoja ją tik esant būtinybei bei vadovaujantis teisės aktų numatyta tvarka. Grupėje galioja ir yra laikomasi Grupės „Asmens duomenų apsaugos politikos“.

VIII. KORUPCIJOS PREVENCIJA

31. Grupė griežtai netoleruoja bet kokios korupcijos formos, įskaitant, bet tuo neapsiribojant, turto prievartavimo, kyšininkavimo, sukčiavimo, pinigų plovimo, piktnaudžiavimo pareigomis privilegijoms, ar kitai naudai gauti, papirkinėjimo ar kt. korupcijos formos.

32. Grupėje atvirai ir skaidriai bendraujama su darbuotojais, partneriais, tiekėjais, valstybinėmis institucijomis, visuomene ar kitomis suinteresuotomis šalimis.

33. Grupė įsipareigoja laikytis Grupės „Antikorupcijos politikos“.

34. Grupės darbuotojai jokiu būdu negali suteikti ar gauti bet kokios neteisėtos naudos siekiant palankesnių sąlygų, sandorių, veiksmų ar kt.

35. Susiklosčius situacijai, kuomet pastebimi ar įtariami korupcijos veiksmai, Grupės darbuotojai įsipareigoja apie tokius veiksmus informuoti atsakingus asmenis, kurie imasi tolimesnių veiksmų neteisėtai veiklai nutraukti.

36. Grupė iš tiekėjų, partnerių ar kitų subjektų reikalauja imtis korupcijos prevencijos veiksmų bei rekomenduoja laikytis Grupės „Antikorupcijos politikoje“ numatytų principų.

IX. TEISĖS AKTŲ ATITIKTIS

37. Grupė įsipareigoja laikytis nacionalinių ir Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimų, Tarptautinės darbo organizacijos ir Jungtinių tautų konvencijose nustatytų reikalavimų (toliau ir – **Teisės aktai**).

38. Visi Grupės rengiami vidaus Teisės aktai ir (ar) procesai turi atitikti Kodekso nuostatas tiek, kiek tai neprieštarauja Grupei taikomiems Teisės aktų reikalavimams. Esant prieštaravimams tarp šio Kodekso ir aukščiau išvardintų Teisės aktų, taikomi Teisės aktų reikalavimai.

X. TVARUMAS

39. Atsižvelgdama į globalias pasaulio problemas ir siekdama atliepti Grupės prioritetus bei vertybes, Grupė laikosi pagrindinių tvarumo principų, visų aktualių Teisės aktų nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu. Grupė rūpinasi aplinka, savo darbuotojais, produkcijos kokybe ir saugumu, palaiko ryšį ir bendradarbiauja su vietos bendruomenėmis ar kitomis suinteresuotosiomis šalimis.

40. Grupėje patvirtinta ir į bendrą Grupės strategiją integruota Tvarumo strategija, paremta svarbiausiais tvarumo principais ir aspektais, atsižvelgiant į globaliai ir lokaliai (Grupės veiklos) reikšmingiausias sritis, kuriose svarbu siekti teigiamų pokyčių.

XI. APLINKOSAUGA

41. Grupė įsipareigoja užtikrinti, kad vykdoma aplinkosaugos veikla atitiktų visus Teisės aktų reikalavimus nacionaliniu ir tarptautiniu mastu.

42. Aplinkosauga ir palankesni sprendimai aplinkai yra vienas iš Grupės prioritetų, į kuriuos atsižvelgiama sprendžiant svarbius klausimus ar priimant sprendimus. Todėl Lietuvoje esančios Grupės gamybos įmonės yra įsidiegusios aplinkos apsaugos vadybos sistemą pagal ISO14001 standartą, kuri užtikrina, kad vykdoma veikla atitiktų aplinkosauginius prioritetus.

43. Prižiūrimi ir kontroliuojami procesai siekiant saugoti visus svarbiausius aplinkos apsaugos komponentus – oras, vanduo, dirvožemis, triukšmo tarša, atliekų, cheminių medžiagų valdymas.

44. Laikomasi atsakingų atliekų valdymo principų – rūšiavimas, nuolatos ieškoma palankiausių priemonių ir teisėtų atliekų tvarkymo būdų, visuomet teikiamas prioritetas atliekų antriniam panaudojimui, kai tai įmanoma.

45. Grupei svarbu tausoti natūralius gamtinius išteklius ir vartoti tvaresnę elektros ar šilumos energiją, todėl prioritetas Grupės veikloje teikiamas žaliajai elektros energijai.

46. Nuolatos ieškant naujų ar keičiant naudojamas žaliavas, ieškoma tvaresnių, draugiškesnių aplinkai alternatyvų, neperdirbamos pakavimo medžiagos yra palapsniui keičiamos į perdirbamas, taip pat yra atliekami ir kiti veiksmai, įvardinti Grupės „Tvarumo politikoje“ bei Grupės „Tvarumo strategijoje“.

XII. DARBŲ SAUGA IR SVEIKATA

47. Darbuotojai – vertybė, todėl Grupės pareiga užtikrinti saugias ir sveikas darbo sąlygas, kalbant tiek apie fizinę, tiek apie psichologinę aplinką. Ilgalaikis Grupės tikslas ir siekiamybė - nulinė nelaimingų atsitikimų tolerancija.

48. Taikomos ne tik Teisės aktų nustatytos prevencinės priemonės, bet siekiama saugių ir sveikų darbo sąlygų bei tinkamos psichologinės aplinkos, taikomi nestandartiniai rizikų valdymo įrankiai: PDCA (*Plan-do-check-act*), nelaimingų atsitikimų vietų žymėjimas specialiais ženklais, prevencinių plakatų rengimas ir įvykių viešinimas.

49. Siekiama kuo didesnio darbuotojų supratimo ir įsitraukimo į procesus, susijusius su darbuotojų sauga ir sveikata.

50. Laikomasi visų aktualių nacionalinių ir tarptautinių Teisės aktų kuriant ir užtikrinant visas reikiamas sąlygas (pvz.: užtikrintos asmeninės apsaugos priemonės darbo vietose, privalomų ir papildomų mokymų organizavimas ar kt.).

51. Visi darbuotojai, net jei jie yra įdarbinami tik laikinai, įdarbinimo metu yra instruktuojami ir supažindinami su Grupėje taikomomis darbų saugos taisyklėmis ir principais, kurių kiekvienas privalo laikytis.

52. Grupės darbuotojams yra draudžiama dirbti, jeigu jie yra neblaivūs ar apsvaigę nuo psichotropinių medžiagų.

53. Visi Grupės darbuotojai yra apdrausti nuo nelaimingų atsitikimų (mirties, neįgalumo ir traumų) 24/7 visame pasaulyje.

54. Vyksta nuolatinis domėjimasis ir bendravimas su darbuotojais, partneriais, klientais, tiekėjais ar kitais subjektais, dalinantis patirtimi, geraisiais pavyzdžiais, taip siekiant vieniems kitus motyvuoti ir siekti nuolatinio tobulėjimo šioje srityje.

XIII. MAISTO SAUGA IR KOKYBĖ

55. Siekiama užtikrinti, kad kiekvienas gaminys būtų saugus, atitiktų aukščiausius kokybės standartus, visus tarptautinius ir nacionalinius Teisės aktus, taip pat būtų autentiškas, inovatyvus ir kuo tvaresnis.

56. Lietuvoje esančios Grupės gamybos įmonės yra įsidedusios šiuos kokybės standartus – „IFS Food“ (*The International Featured Standard*), „BRCGS Food Safety“ (*Global Food Safety Standard*), kurie leidžia užtikrinti gaminių atitikimą visiems maisto saugos ir kokybės reikalavimams bei padeda sekti ir tobulinti maisto saugos vadybos sistemas.

57. Neignoruojami bet kokio tipo skundai iš skirtingų suinteresuotųjų šalių, siekiama, kad į bet kokią kokybės ar sveikatos riziką būtų nedelsiant reaguojama rimtai ir atsakingai.

XIV. SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ

58. Grupė nuo veiklos pradžios siekia atviro ir glaudaus ryšio su bendruomenėmis, kitomis suinteresuotomis šalimis, kuriose vysto verslą ar vykdo kitas veiklas, projektus.

59. Siekiama, kad kuriamas ir gaminamas produktas pateisintų ne tik tiesioginę klientų naudą, bet ir svarbiausius tvarumo principus bei atspindėtų Grupės vertybes.

60. Prisidedama prie visuomenės socialinės gerovės, remiamos skirtingos bendruomenės, organizacijos, kurių veiklos tikslas ne pelno siekimas. Į socialines, visuomenines ir kitas organizuojamas vienijančias veiklas siekiama įtraukti ne tik Grupės darbuotojus, bet ir jų šeimas.

61. Ypatingas dėmesys skiriamas švietimo sričiai ir jaunajai kartai – remiamos švietimo įstaigos, inicijuojami pažangių mokymosi metodų diegimai jose, dėmesys skiriamas darbuotojų moksleiviams ir skatinami puikūs mokymosi rezultatai, taip pat remiamos sveikatos priežiūros, kultūros, meno ir kt. socialiai svarbios sritys.

XV. SUINTERESUOTŲ ŠALIŲ ĮTRAUKIMAS

62. Grupei svarbu, kad visos suinteresuotos šalys būtų informuotos apie šį Kodeksą ir jo galiojimo sritis, todėl bus imtasi reikiamų komunikacijos ir įtraukimo būdų:

62.1. apie įsigaliojusį Kodeksą darbuotojai bus informuoti juos supažindinant per Grupės vidinę tvarkų platformą ar pasirašant raštu, Kodeksas bus pristatomas ir vidinės komunikacijos kanale (Intranete), kur bus prieinamas nuolatos, taip pat darbuotojai galės jį rasti Grupės internetiniame puslapyje (www.mantinga.lt).

62.2. Kodeksu Grupė siekia informuoti ir skatinti įsitraukti skirtingas suinteresuotąsias šalis. Su šiuo Kodeksu gali susipažinti bet kuri suinteresuotoji šalis, Kodeksas yra viešai skelbiamas Grupės internetiniame puslapyje (www.mantinga.lt).

63. Siekiama, kad visoje žaliavų bei paslaugų tiekimo grandinėje būtų įgyvendinti visi aspektai išvardinti šiame Kodekse. Grupė įsipareigoja visus žaliavų ir paslaugų tiekėjus supažindinti su Grupės „Tiekėjų etikos kodeksu“, parengtu remiantis šiuo Kodeksu, bei siekti jų įsitraukimo ir keliamų reikalavimų laikymosi.

XVI. KODEKSO PRINCIPŲ UŽTIKRINIMAS

64. Už Kodekso nuostatų tinkamą laikymąsi atsakingas kiekvienas Grupės darbuotojas visose rinkose, srityse ir šalyse, kuriose veikia Grupė.

65. Kodeksas yra reguliariai peržiūrimas ir atnaujinamas ne rečiau nei kas 2 metus, esant poreikiui ir atsižvelgiant į teisės aktų pakeitimus bei gerąją tarptautinę praktiką, įskaitant, bet tuo neapsiribojant, korupcijos, darbo saugos, aplinkosaugos, maisto kokybės, tvarumo, socialinės atsakomybės srityse.

66. Kodekso įgyvendinimas ir monitoringas:

66.1. Grupėje diegiamos priemonės, kad būtų užkirstas kelias Kodekso pažeidimams Grupėje ir už jos ribų (plečiamos galimybės darbuotojams anonimiškai ir ne anonimiškai pranešti apie galimus pažeidimus apklausomis, skundų dėžutėmis ir pan.);

66.2. ugdomas darbuotojų etiškas elgesys vykdant mokymus ir (ar) pateikiant reikiamą informaciją ir(ar) panašios iniciatyvos prisidedančios prie Kodekso įgyvendinimo;

66.3. atsižvelgiama į auditų metu pateiktas pastabas dėl Kodekse numatytų nuostatų galimo nesilaikymo, jas nagrinėjant rekomenduojama įtraukti (jeigu priskirti) Kodekso priežiūrai paskirtus asmenis.

XVII. PRANEŠĖJO APSAUGA

67. Grupės darbuotojas, kuris įtaria apie rengiamus padaryti, padarytus ar daromus Kodekso pažeidimus, privalo neatidėliotinai apie tai informuoti savo tiesioginį vadovą ir/ar už Kodekso įgyvendinimą priskirtą atsakingą Grupės asmenį ir/ar taikant Grupėje patvirtintas pranešimų apie pažeidimus pateikimo ir jų nagrinėjimo tvarkos nuostatas.

68. Pranešimai nagrinėjami vadovaujantis Grupėje ar Grupės įmonėse patvirtintos Pranešimų apie pažeidimus pateikimo ir jų nagrinėjimo tvarkos nuostatomis.

69. Grupė įsipareigoja saugoti pranešėjų konfidencialumą bei imtis visų galimų priemonių, kad asmuo, pranešęs apie pagrįstai įtariamą Grupės Kodekso pažeidimą, nepatirtų neigiamų su jo pranešimu susijusių pasekmių.

70. Pranešėjų apsaugos nuostatos galioja ir tais atvejais, jeigu paaiškėja, kad asmens pateikta informacija nepasitvirtino.

71. Visiems pranešantiems asmenims Grupė suteikia visiško konfidencialumo, duomenų apsaugos, neatskleidimo bei susidorojimo netaikymo garantiją.

XVIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

72. Kodeksas tvirtinamas ir keičiamas UAB „MANTINGA GROUP“ valdybos sprendimu.

73. Kodeksas yra viešas ir laisvai prieinamas visoms suinteresuotoms šalims, skelbiamas viešai Grupės tinklalapyje www.mantinga.lt